

MINISTRIRANJE PRI MAŠI V DOMSKI KAPELI

Uvodni del

Služba ministranta pri maši je služba **v imenu celotne skupnosti**. Ko ministriram sem tam ne le kot posameznik, pač pa tudi kot predstavnik celotne domske skupnosti. To upoštevam tudi v svojih molitvenih namenih.

Zato je dobro, da k ministriranju pristopimo **vsaj 15 min pred mašo**. Ta čas izkoristimo, da preverimo če je za mašo vse pripravljeno (darovi, luči, sveče, knjige...) ter da si predhodno preberemo besedila, ki se bodo brala pri maši (berilo, psalm in prošnje). Ostali čas namenimo umiritvi, tihemu pogovoru ali molitvi oz. osebni pripravi na mašo (premislim za kaj ali za koga bom pri maši molil, prosil, se zahvalil...).

K maši pridemo **primerno urejeni in oblečeni**.

Ministrira **vsak član domske skupnosti in sicer po dva dneva zapored**. Glede na število dijakov in dijakinj lahko ministriramo enkrat ali večkrat letno. Kdor ni veren ali je drugače veren lahko ne ministrira. To željo izrazi svojemu matičnemu vzgojitelju ali kaplanu. Skupaj z matičnim vzgojiteljem določita neko dejavnost, nalogo, delo ... ki ga bo ta opravil namesto ministrantske službe.

Ministrant po zaključeni maši poskrbi, da se: pospravijo svete posode (kelih, vrčki), knjige (lekcionar in prošnje), pogasijo sveče in luči in preveri če je potrebno storiti še kaj.

Potek ministriranja

Prihod v kapelo **15 min** pred mašo.

Običajno ministrirajo trije ministranti (soba), izjemoma dva ali štirje. V tem navodilu bomo opisali potek s tremi ministranti, vendar podobno velja za dva ali če so štirje.

Vsak od teh si **pred mašo prebere** – eden berilo, drugi psalm in tretji prošnje. Pozor na imena in na izraze, ki jih danes nismo vajeni pogosto slišati!

Obe knjigi pred mašo ministrant odnese na ambon, tako da je knjiga prošenj zaprta, nanjo pa položi odprt lekcionar (berilo). Ob tem preveri če so **sveče in luči prižgane**.

V tihoti, pripravi na mašo (za koga bom molil, prosil, se zahvalil – kakšen je moj namen ko prihajam k maši) in tihem pogovoru se **ob uri rahlo priklonimo z gornjim delom telesa proti križu** na zakristijski omari.

Trije ministranti gredo **eden za drugim**, zadnji sledi duhovnik.

Prvi ministrant pri vhodnih vratih v kapelo **pozvoni** na zvonček. Na rahlo.

Ministranti gredo do **“črte” v parketu kapele**, so obrnjeni proti tabernaklju in skupaj z duhovnikom **pokleknejo na eno koleno**. Vstanejo in se pomaknejo na **mesto za ministriranje** (prva klop). Stojijo. Začne se mašni obred. Križ, pozdrav, kesanje; Gospod, usmili se, molimo (duhovnik razširi roke in moli). Molitev duhovnika se zaključi s skupnim **AMEN**.

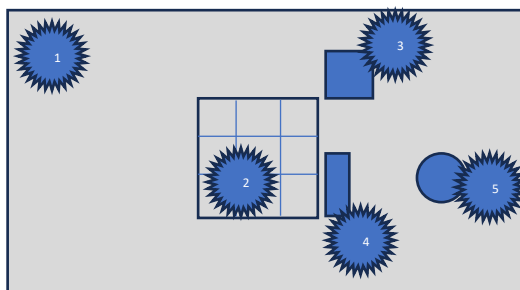
Vsi sedemo, razen ministranta, ki bere **BERILO**. Ta se pomakne proti ambonu. Pod ambonom lahko izvedemo rahel poklon proti oltarni mizi. Stopi za ambon in začne brati berilo. Pomembno je, da beremo **počasi, razločno in na glas**. Branje **zaključimo** z vzklikom: **To je Božja Beseda** (v večini lekcionarjev teh besed ni zapisanih, lahko si jih zapišemo z navadnim svinčnikom). Vsi odgovorimo: Bogu hvala. Ministrant, ki je zaključil branje berila se pomakne pod ambon, tam se sreča z drugim ministrantom, **ki prihaja brati psalm**. Ko se srečata, se lahko skupaj priklonita oltarni mizi, nato eden nadaljuje na svoje mesto, drugi pa k ambonu za branje psalma. Pri psalmu je pomembno to, da jasno in glasno preberemo ODPEV, katerega potem ponavljamo po vsaki prebrani "kitici". Ko ministrant zaključi branje psalma, prebere še **ALELUJO**. Nato se pomakne na svoje mesto. Sledi **branje evangelija**. Pri tem vsi stojimo. Sledi kratek **nagovor**, ali pridiga. Med to sedimo.

Po končanem nagovoru duhovnik prebere iz knjige prošelj UVODNI DEL, med tem se tretji **ministrant pomakne k ambonu** (med tem se lahko rahlo prikloni oltarni mizi) **in prebere prošnje**. Po vsaki prošnji vedno **počaka** na odgovor: prosimo te, usliši nas (ali kaj podobnega). Po zadnji prošnji duhovnik prebere sklepni del prošelj, med tem **se ministrant malo oddalji** od ambona. Po zaključku **pa gre na svoje mesto**. Pri tem se lahko rahlo prikloni v smeri oltarne mize.

Sledi **darovanjski del maše**. Ministrant, ki se vrača od branja prošelj gre na svoje mesto. Ob tem preveri, če so poleg njega **zvončki**.

Druga **dva ministranta** pa **se pomakneta k darovanjski mizici**, na kateri je kelih, dva vrčka (kozarček z vodo in vinom) in pladenjček.

Prvi vzame v roke KELIH, ter ga ponese na oltarno mizo. Postavi ga nekako na **sredino oltarne mize na DESNO** stran. Nato iz keliha vzame **KORPORAL** in ga razgrne na oltarno mizo tako, da je nekako na sredini mize. Za tem vzame **PALO** in jo položi na DESNI ZGORNJI kot korporala. Za tem vzame **PATENO** z veliko hostijo in jo z obema rokama izroči duhovniku. Takoj za tem vzame iz keliha še **zadnji prticek (PURIFIKATORIJ)**, ga prepogne na pol in položi ob spodnji DESNI del korporala.

- 1 – oltarna miza
- 2 – veliki zložljivi prticek, korporal
- 3 – kvadratni trd prticek, pala
- 4 – prticek purifikatorij
- 5- kelih

Nato se **vrne k drugemu ministrantu** in se postavi tako, da z licem gleda **v bok** duhovniku.

Drugi ministrant med prenosom keliha **v roke vzame oba kozarčka (vino+voda)**. Ko se duhovnik s kelihom obrne nanj, mu ta **ponudi kozarček z vinom**, nato pa še kozarček z **vodo**. **Kozarček z vodo** nato **drugi ministrant poda prvemu**, sam pa odloži kozarček "od vina". V roke iz darovanjske mizice vzame **večji pladenjček in prticek za lavabo**.

Pladenjček poda v roke drugemu ministrantu, sam pa **nato razgrne prticek**.

Duhovnik stopi k **prvemu ministrantu**, ki mu na roke **vlije vode** (malo). Voda pri tem teče na pladenjček, ki ga ministrant drži pod duhovnikovimi rokami.

Za tem se duhovnik obrne k **drugemu ministrantu** in si v razgrnjen prticek **obriše roke**. po tem dejanju **se vsi trije** (ministranta in duhovnik) drug drugemu **rahlo priklonijo**.

Ministranta odložita vse iz rok na darovanjsko mizico tako, da se vrnejo kozarčki na svoje mesto, pladenjček na svoje mesto. Prticek pa se ponovno zloži in položi na kozarčke.

Ministranta se vrneta na svoje mesto, k tretjemu ministrantu. Med mašo se stoji, sedi in kleči.

Tretji ministrant poskrbi za zvonjenje pri povzdigovanju. Po molitvi **Svet, svet, svet** si ti, Gospod ... začne duhovnik z molitvijo posvetilnega dela maše.

Pri tem položi roki nad kelih in pateno ter ob posvetilnih besedah dela znamenje križa nad vsemi darovi. Pri tem ministranti klečijo.

Po nekod imajo navado da pri znamenju križa zvonijo. Ministrant lahko zvoni oz. naredi kakor je običaj pri njih v župniji. **Zvoni pa gotovo takrat, ko duhovnik dvigne posvečeno hostijo** (zvonimo 3x po 1x) **in ko dvigne kelih** (zvonimo 3x po 1x). Ponekod imajo navado da pozvonijo (1x) ob tem, ko duhovnik poklekne pred hostijo in kelihom.

Ko duhovnik povabi: **Skrivnost vere ... ministranti vstanejo iz klečečega položaja in se usedejo.**

Obhajilni del

Ko se začne obhajilo **ministrant, ki bi želel k obhajilu vstane** in tako izrazi pripravljenost za prejem obhajila. Tisti, ki k obhajilu ne želi sede.

Po zaključku obhajila duhovnik nese ciborij (posodo s hostijami) nazaj v tabernakelj. **Ko poklekne, vstane prvi ministrant**, ki je pri darovanju prinesel na oltarno mizo **kelih** in se pomakne k darovanjski mizici. **Vzame kozarček z vodo** in nekaj le-te vlije duhovniku v kelih. Kozarček **odloži** na svoje mesto. **Počaka, da duhovnik očisti kelih; nato pristopi k oltarni mizi in začne pospravljati.** Na kelih je duhovnik že položil prtček purifikatorij. Nanj ministrant položi **pateno** (tokrat brez hostije) in nanjo **kvadratni prtček (palo)**. Za tem pa **zviže trodelni velik prtč (korporal)** ter ga položi na vrh vsega na kelih. Na korporal položi **še ključek od tabernaklja**. Kelih prime in ga postavi na mesto, kjer ga je vzel pri darovanju. Ministrant se pomakne na svoje mesto.

Ob sklepu maše se vsi trije ministranti ponovno zberejo **v vrsti ob črti na parketu**. Pokleknejo na eno koleno sočasno z duhovnikom in **pred duhovnikom** odidejo počasi v zakristijo.

Prvi v vrsti prižge luč v zakristiji. Postavimo se v ravno vrsto in se na **rahlo priklonimo** križu ter rečemo: **Bogu hvala!**

S tem je mašni obred zaključen. Ministranti še poskrbijo za to, da se **pospravijo: KELIH, VRČKI, LEKCIONAR in PROŠNJE, ugasnejo sveče in luči**. Vrčke se splakne z vodo v zakristiji (pri lijaku) ter se jih obrne na glavo, da se stečejo (posušijo) – pri tem se jih položi v prvo zakristijsko omaro.

Sklepni del

Po maši se za trenutek še zaustavimo v kapeli in Bogu rečemo hvala, ter se mu priporočimo za njegovo varstvo in blagoslov.

Slovarček izrazov

sveta posoda – posoda namenjena bogoslužnemu (mašnemu) opravilu

kelih – sveta posoda, ki se pri maši uporablja za Kristusovo kri (vino+voda)

ciborij – od cibo (hrana, kruh) – sveta posoda, v kateri hranimo posvečene hostije

hostija – tanek, okrogel kruh iz nekvašenega testa

ambon – stojalo na katerem beremo berilo, psalm, evangelij

lekcionar – knjiga svetopisemskih besedil, ki se berejo pri maši

misal – velika, debelejša knjiga z mašnimi besedili – položena na oltarno mizo

kozarčki – dva kozarčka (vrčka) eden za vodo, drugi za vino

lavabo – latinski izraz, ki pomeni umivanje, očiščenje. Večji pladenjček, kozarček z vodo in prtiček

korporal – velik, zložljiv in trši prt, ki se razpre na sredino oltarne mize (običajno nameščen na kelihu).

Od corpus (lat.) telo; ker bo na njem duhovnik opravil mašno daritev – položil hostijo (Kristusovo telo)

pala – kvadraten, trd prtiček za pokritje hostije na pateni keliha

patena – običajno okrogel pladenjček, ki je položen na kelih, na katerega položimo veliko hostijo

purifikatorij – prtiček, ki je položen na kelih pod pateno. Za čiščenje keliha.

tabernakelj – običajno osvetljen prostor v presbiteriju (sprednjem delu kapele ali cerkve) v obliki omarice, v katerem se hranijo posvečene hostije.

monštranca – posebej kovana sveta posoda, namenjena hranjenju posvečene velike hostije – katero uporabljamo za izpostavitve Najsvetejšega. Običajno posoda spominja na sonce z žarki

oltarna miza – kamnita ali lesena miza, na kateri poteka mašna daritev

alba – običajno belo oblačilo duhovnika in ministrantov

mašni plašč – plašč različnih barv (glede na dobo cerkvenega leta ali praznik), ki ga duhovnik obleče na albo

cingulum – pas za prepasanje albe

kadilnica – posebna posoda, ki hrani v sebi oglje, na katerega duhovnik polaga dišavno kadilo

kropilnik – posoda z blagoslovljeno vodo pri vhodu v cerkev ali kapelo. S to vodo se pokrižamo, ko vstopamo v kapelo ali cerkev

večna lučka – običajno rdeče plapolajoča luč (elektronska ali naravi ogenj oljenke), ki sporoča, da so v tabernaklju posvečene hostije (Kristusovo telo)

zakristija – prostor ob kapeli, namenjen hranjenju svetih posod in drugih bogoslužnih pripomočkov.